

Vergaderjaar 2006–2007

30 885 X

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2006 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Toelichting bij wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2006 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Defensie (X).

De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Defensie,
H. G. J. Kamp

B. BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Algemeen

De uitvoering van de migratieplannen om per 2007 te komen tot een volledig gevulde en op de taken afgestemde organisatie is al vanaf de begrotingsuitvoering 2005 in volle gang. De hiervoor in gang gezette reorganisatietrajecten zijn dusdanig complex dat dit voor 2006 nog wijzigingen met zich meebrengt op de begrotingsuitvoering 2006.

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de eerste suppletore begroting 2006 een bedrag van € 74,821 miljoen aan de begroting voor 2006 wordt toegevoegd en dat het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2006 met een bedrag van € 76,830 miljoen wordt verhoogd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 7 998,219 miljoen en een ontvangstenbudget van € 404,567 miljoen voor Defensie. Het bedrag voor de in 2006 aan te gane verplichtingen wordt verhoogd met € 393,318 miljoen tot € 10 731,083 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Tot de belangrijkste begrotingswijzigingen kunnen worden gerekend de toekenning van € 25,0 miljoen voor de aanschaf van patrouillevoertuigen. Daarnaast is een aantal overhevelingen tussen de departementen verwerkt wat leidt tot een verlaging van per saldo € 27,0 miljoen. Een andere belangrijke wijziging is de verhoging van de raming verkoopopbrengsten met een bedrag van € 76,0 miljoen.

Toelichtingen

Per begrotingsartikel zijn de wijzigingen naar aard en oorzaak gerangschikt in een tabel met autonome en beleidsmatige mutaties. Naast de beleidsmatige mutaties zijn ook omvangrijke autonome mutaties toegelicht. De wijzigingen van deze tweede suppletore begroting 2006 hebben grotendeels een beleidsmatig karakter.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Op de website van Defensie (www.defensie.nl/missies) is actuele informatie beschikbaar over de verschillende crisisbeheersingsoperaties.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begrotingen van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2006, respectievelijk met € 74,821 miljoen en € 76,830 miljoen te verhogen.

De mutaties die tot deze aanpassingen leiden worden in de Najaarsnota 2006 (Kamerstukken II, 2005–2006, ..., nr. 1) opgenomen.

De cijfermatige aansluiting van de begrotingsstaten is als volgt:

Uitgaven

Stand begroting Voorjaarsnota 2006	€ 7 923,398 miljoen
Totaal mutaties na Voorjaarsnota opgenomen in de Miljoenennota 2007	+ € 16,698 miljoen
Nadere wijzigingsvoorstellen 2006	+ € 74,943 miljoen
Terugboeking niet-relevante gelden	<u>- € 16,820 miljoen</u>
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2006	€ 7 998,219 miljoen

Ontvangsten

Stand begroting Voorjaarsnota 2006	€ 327,737 miljoen
Totaal mutaties na Voorjaarsnota opgenomen in de Miljoenennota 2007	€ 0,830 miljoen
Nadere wijzigingsvoorstellen 2006	<u>€ 76,000 miljoen</u>
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2006	€ 404,567 miljoen

Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2006 (incl. NVW)	213,5	629,4	1 470,8	609,4	371,7	2 190,3	656,2	1,8	- 24,4	1 650,0	7 768,7
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2006	90,3	11,0	- 24,0	25,8	2,0	8,7	- 29,6		45,3	25,3	154,7
Stand Voorjaarsnota tevens Eerste suppletore 2006	303,8	640,4	1 446,8	635,2	373,7	2 199,0	626,6	1,8	20,9	1 675,3	7 923,4
1. Overhevelingen van/naar andere departementen						- 0,3			- 0,6	- 8,2	- 9,1
2. Uitdeling loonbijstelling		16,6	36,5	12,7	8,8	19,3	10,6		- 171,8	67,3	0,0
3. Budgettoevoeging aanschaf patrouillevoertuigen						25,0					25,0
4. Herschikking tussen defensie-onderdelen		1,4	- 12,9	25,9	2,8	- 151,5	8,5		122,2	3,7	0,0
5. Bijstelling ontvangsten					- 0,8		1,6				0,8
Stand Miljoenennota 2007	303,8	658,4	1 470,4	673,7	384,5	2 091,5	647,3	1,8	- 29,4	1 738,0	7 940,1
Nadere wijzigingen:											
A. Autonome wijzigingen:											
6. Overhevelingen van/naar Departementen									- 16,8		- 16,8
B. Beleidsmatige wijzigingen:											
7. Overhevelingen van/naar Departementen					- 0,7				0,1	- 0,5	- 1,1
8. Meeropbrengst verkoop Domeinen (ontvangsten)						30,0	46,0				76,0
9. Herschikking tussen defensie-onderdelen		- 5,8	- 35,7	- 18,2	- 10,2	35,6	39,0		51,9	- 56,5	0
Stand tweede suppletore begroting 2006 Najaarsnota 2006	303,8	652,6	1 434,7	655,5	373,6	2 157,1	732,3	1,8	5,9	1 681,1	7 998,2

Toelichting

1, 6 en 7. Overhevelingen van/naar departementen

De overhevelingen tussen het ministerie van Defensie en andere departementen hebben per saldo geleid tot een verlaging van de uitgaven-

begroting met € 27,0 miljoen. Naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in totaal een bedrag overgeheveld van € 1,1 miljoen. Dit bedrag heeft met name betrekking op de bijdrage van Defensie in de jaarlijkse centrale exploitatiekosten (€ 0,7 miljoen) van het C-2000 communicatiesysteem. Daarnaast is een bedrag van € 9,4 miljoen overgeheveld naar het ministerie van Financiën in verband met de intertemporele compensatie arbeidsvoorwaarden UKW en een terugboeking (€ 16,8 miljoen) van gelden die betrekking hebben op pensioenen. Tevens hebben er nog enkele kleine overhevelingen plaatsgevonden met andere departementen voor in totaal een bedrag van + € 0,3 miljoen.

2. Utdeling loonbijstelling 2006

Het eerder toegekende bedrag van € 65,8 miljoen voor de loonbijstelling 2006 is nu uitgedeeld aan de daarvoor in aanmerking komende begrotingsartikelen. Doordat er in 2006 een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord is afgesloten, is nu ook het hiervoor gereserveerde bedrag (uit 2005) van € 101,5 miljoen in de berekening meegenomen en verdeeld om het loongebouw 2006 op het juiste niveau te brengen.

3. Budgettoevoeging patrouillevoertuigen

Als gevolg van de besluitvorming over de aanschaf van patrouillevoertuigen is het Defensiebudget verhoogd met € 25,0 miljoen.

4. Herschikking tussen defensieonderdelen

Tussen de defensieonderdelen zijn verschillende budgetten overgeheveld. In algemene zin hebben deze mutaties voornamelijk betrekking op het op de juiste wijze conform de gewijzigde organisatie beleggen van de budgetten, waardoor er veelal verschuivingen plaatsvinden van apparaats naar programmauitgaven binnen het defensieonderdeel. Daarnaast vinden er overhevelingen tussen de defensieonderdelen plaats. Deze hebben onder andere betrekking op de ontvlechting voor ingenieursdiensten DVD, centrale gezondheidszorg, verhuis- en inrichtingskosten, energiecontracten en een verbeterde herschikking van budgetten op het gebied van de personele- en materiële exploitatie.

5. Bijstelling ontvangsten

De uitgavenbegroting is opwaarts aangepast met € 0,8 miljoen in verband met diverse kleine wijzigingen in de ontvangsten.

8. Meeropbrengst verkoop domeinen

In het verlengde van de met het ministerie van Financiën ten tijde van de Voorjaarsnota gemaakte afspraken in zake hogere Domeinenverkopen, wordt het budget met € 76,0 miljoen verhoogd. Aanleiding hiervoor zijn in de loop van het jaar ontvangen (extra) opbrengsten als gevolg van de verkoop van M-fregatten. Aanwending aan de uitgavenkant zal plaatsvinden bij de infrastructurele en IV-investeringen bij het Commando Dienstencentrum en bij de uitgaven voor de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

9. Herschikking tussen defensieonderdelen

Tussen de defensieonderdelen zijn verschillende budgetten overgeheveld voornamelijk met een technisch karakter. Daarnaast zijn er mutaties opgenomen die gebaseerd zijn op het vermoedelijk beloop van de begrotingsuitvoering 2006. Deze mutaties hebben onder andere betrekking op de uitgaven voor transportkosten, het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage met betrekking tot instandhouding (infra), herschikking van budgetten voor brandstof (van het CLAS naar de DMO). Op grond van ramingsbijstellingen op het gebied van de overige personele- en materiële exploitatie alsmede op de investe-

ringen zijn budgetten overgeheveld wat leidt tot het terugbrengen van de eerder ontstane tekorten op het artikel Nominaal.

**Overzicht ontvangstenmutaties
bedragen x EUR 1 000**

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2006 (incl. NVW)	1,4	22,8	37,3	14,2	8,0	60,5	27,7	0,0	0,0	190,8	362,7
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2006										- 35,0	0,0 - 35,0
Niveau Voorjaarsnota tevens eerste suppletoor 2006	1,4	22,8	37,3	14,2	8,0	60,5	27,7	0,0	0,0	155,8	327,7
1. Herschikking tussen defensie-onderdelen			- 4,0			4,0					0,0
2. Beëindiging GOC-convenant (KMAR)					- 0,8						- 0,8
3. Bijstelling ontvangsten CDC							1,6				1,6
Stand Miljoenennota 2007	1,4	22,8	33,3	14,2	7,2	64,5	29,3	0,0	0,0	155,8	328,6
Nadere wijzigingen:											
4. Bijstelling meeropbrengst verkoop Domeinen										76,0	76,0
Stand tweede suppletore begroting 2006 Najaarsnota 2006	1,4	22,8	33,3	14,2	7,2	64,5	29,3	0,0	0,0	231,8	404,6

Toelichting

Bijstelling ontvangsten

De ontvangstenbegroting is opwaarts aangepast met € 76,9 miljoen, voornamelijk ten gevolge van (extra) materieelverkoop Domeinen van € 76,0 miljoen naar aanleiding van de verkoop van met name M-fregatten. Het restant is opgebouwd uit het saldo van diverse kleine ramingsbijstellingen bij het Commando Dienstencentrum en de beëindiging van het GOC-convenant bij de Koninklijke marechaussee. Daarnaast heeft er een verschuiving van ontvangsten plaatsgevonden die betrekking hebben op de ontvlechting van energiecontracten (van het CLAS naar de DMO).

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 20 Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	213 500	303 762	0	303 762
Uitgaven				
Operaties				
EUFOR Operatie Althea	22 000	19 000	7 000	26 000
EUPM	2 000	250	150	400
KFOR	0	100	72	172
PSO – EU contributies	5 000	4 000	0	4 000
Afdracht premie/koopsom pensioenen	4 000	4 000	2 500	6 500
Stabilisatiemacht Irak (SFIR)	5 000	5 000	3 000	8 000
NATO Training Mission Irak (NTM-I)	0	650	550	1 200
ISAF PRT Afghanistan	12 000	13 800	0	13 800
ISAF Afghanistan Apaches /F-16	12 000	13 500	8 500	22 000
ISAF/HQ ISAF	500	2 500	- 500	2 000
ISAF STAGE III (Afghanistan Zuid)	0	149 300	- 18 800	130 500
Enduring Freedom	12 000	11 000	- 2 000	9 000
SRF	0	7 700	- 1 200	6 500
CTF150	6 000	9 300	- 1 300	8 000
Overige operaties	3 700	3 162	2 528	5 690
CIMIC-projecten		500	- 500	0
Voorziening crisisbeheersingoperaties	69 300	0	0	0
Totaal Operaties	153 500	243 762	0	243 762
Contributies				
VN-contributies	60 000	60 000	0	60 000
Totaal Contributies	60 000	60 000	0	60 000
Totale uitgaven	213 500	303 762	0	303 762
Ontvangsten	1 407	1 407	0	1 407

Toelichting

Algemeen

Het totaal van de uitgaven en ontvangsten voor het uitvoeren van crisisbeheersingsoperaties blijft ten opzichte van het niveau van de eerste suppletore begroting ongewijzigd. Wel vinden er mutaties plaats tussen diverse operaties maar dit heeft geen invloed op het totale budget. De belangrijkste wijzigingen worden onderstaand toegelicht:

EUFOR operatie Althea

De verhoogde raming houdt verband met het kabinetsbesluit tot verlenging van de Nederlandse bijdrage aan de EU-geleide troepenmacht in Bosnië-Herzegovina.

Stabilisatiemacht Irak (SFIR)

De hogere uitgaven hebben betrekking op de kosten voor het herstel en reparatie van teruggekeerd materieel uit Irak.

ISAF Afghanistan Apaches/F-16

Als gevolg van een tijdelijke verhoging van de inzet van F-16's en vliegtuigen in Afghanistan zullen de uitgaven hoger uitvallen.

ISAF Stage III (Afghanistan zuid)

Voor de ISAF-stage III geldt dat vooral met betrekking tot luchttransport

sprake is van vertraagde ontvangst van rekeningen en dat infrastructurele opbouwwerkzaamheden vertraging hebben opgelopen. Hierdoor is de verwachting dat de realisatie van de uitgaven in 2006 voor ISAF-stage III achter blijft ten opzichte van de oorspronkelijke raming.

Beleidsartikel 21 Commando zeestrijdkrachten

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting
Verplichtingen	586 789	597 843	50 898	648 741
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Commando Zeestrijdkrachten Nederland	438 306	448 175	9 699	457 874
Commando Zeestrijdkrachten Caribisch gebied	53 600	55 005	678	55 683
Opleidingen	81 373	81 173	3 354	84 527
Militaire bijstand en steunverlening	0	0	0	0
Explosievenopruijing	1 584	1 584	655	2 239
Kustwacht Nederland	4 833	4 978	640	5 618
Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	6 236	6 236	- 330	5 906
Totaal programma-uitgaven	585 933	597 151	14 696	611 847
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando Zeestrijdkrachten	32 823	32 658	- 1 659	30 999
Bijdragen aan baten-lastendiensten	10 598	10 598	- 801	9 797
Totaal apparaatsuitgaven	43 421	43 256	- 2 460	40 796
Totaal uitgaven	629 353	640 407	12 236	652 643
Totaal ontvangsten	22 775	22 775	0	22 775

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Stijging brandstof en elektra prijzen Kustwacht NA&A	1 031		1 031
Subtotaal autonome mutaties	1 031	0	1 031
Beleidsmatige mutaties			
Herschikking tussen defensieonderdelen	1 568	- 1 568	0
Verhuis- en inrichtingskosten	3 445		3 445
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie	- 3 900		- 3 900
Herschikking in verband met trekkingsrecht transportkosten	- 2 251		- 2 251
Uitdeling loonbijstelling	15 736	902	16 638
Overige kleine mutaties (herschikkingen)	- 933	- 1 794	- 2 727
Subtotaal beleidsmatige mutaties	13 665	- 2 460	11 205
Totaal	14 696	- 2 460	12 236

Toelichting

Stijging prijzen brandstof en elektra

De mutatie betreft een aanpassing van het budget voor de zeestrijdkrachten in het Caribisch Gebied in verband met de ontwikkelingen van de prijzen voor brandstof en elektra.

Herschikking tussen defensieonderdelen

In algemene zin hebben deze mutaties voornamelijk betrekking op het op de juiste wijze, conform de gewijzigde organisatie, beleggen van de budgetten voor programma- en apparaatsuitgaven. De uitgaven die werving en selectie betreffen worden nu bij de programmauitgaven verantwoord. Daarnaast heeft een verschuiving plaatsgevonden van salarisgebonden budgetten (MP en BP) van apparaat naar programma. Tevens diende te worden voorzien in compensatie voor de uitgaven voor internationale functies, omdat realisatie plaatsvindt bij het CZSK.

Verhuis- en inrichtingskosten

De initiële verhuis- en inrichtingskosten zijn gerelateerd aan nieuwbouwprojecten. Nieuwbouwprojecten worden uitgevoerd door de Dienst Vastgoed Defensie (DVD), die onder het Commando Dienstencentra (CDC) ressorteert. De verhuizing en inrichting worden echter niet door de DVD uitgevoerd maar door de defensieonderdelen. Daarom worden deze budgetten ontvlochten uit de investeringen en overgeheveld naar de materiële exploitatie van de betreffende defensieonderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding (infra). Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft de verhoging van de budgetten die de defensieonderdelen eerder aan het CDC (bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen. Dit met name als gevolg van hogere transportkosten door de oefening Joint Caribbean Lion.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Overige mutaties

Het betreft hier diverse overhevelingen tussen de defensieonderdelen, die betrekking hebben op de personele- en materiële exploitatie, onder andere als gevolg van:

- de oprichting van het Defensie Inlichtingen- en Veiligheidsinstituut (DIVI);
- de centralisatie van de dienst Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB) van de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGZ) naar het CDC;
- het medegebruik van het Mobil Combat Training Centre (MCTC);
- een overheveling naar het Commando Dienstencentrum in verband met exploitatie-uitgaven voor Paresto, reüniefaciliteiten en het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM);
- een correctie op eerder overgeheveld budgetten voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding;
- een herschikking van oude wervingscontracten (correctie) die op het artikelonderdeel Staf/CZSK worden gerealiseerd;
- een overheveling vanuit het CZSK naar het CDC/NLDA vanwege de uitgaven voor het Vormingswerk in Beukbergen.

Ontvangsten

Het lagere bedrag voor de ontvangsten is het gevolg van een verschuiving van budgetten die betrekking hebben op de ontvlechting van energiecontracten (van het CLAS naar de DMO).

Beleidsartikel 22 Commando landstrijdkrachten

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	1 515 401	1 491 354	106 612	1 597 966
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Operationeel Commando LAS	926 432	936 045	- 3 979	932 066
Opleidingen	247 010	247 754	4 122	251 876
Militaire bijstand en steunverlening	0	0	0	0
Explosievenopruijing	5 508	5 508	1 297	6 805
Totaal programmauitgaven	1 178 950	1 189 307	1 440	1 190 747
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando LAS	258 623	227 969	- 13 580	214 389
Bijdragen aan baten-lastendiensten	33 265	29 515	0	29 515
Totaal apparaatsuitgaven	291 888	257 484	- 13 580	243 904
Totaal uitgaven	1 470 838	1 446 791	- 12 140	1 434 651
Totaal ontvangsten	37 324	37 324	- 4 000	33 324

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Beleidsmatige mutaties			
Ontvlechting ingenieursdiensten DVD	- 10 200		- 10 200
Centralisatie gezondheidszorg	- 1 841		- 1 841
Herschikking in verband met trekkingsrecht transport- kosten	- 2 505		- 2 505
Herschikking BOS/uitgaven	- 10 641		- 10 641
Herschikking Ned. Defensie Academie	- 4 417		- 4 417
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie		- 17 000	- 17 000
Uitdeling loonbijstelling	33 061	3 413	36 474
Herschikking tussen defensieonderdelen	- 2 017	7	- 2 010
Totaal beleidsmatige mutaties	1 440	- 13 580	- 12 140
Totaal	1 440	- 13 580	- 12 140

Toelichting

Ontvlechting ingenieursdiensten DVD

Het budget voor ingenieursdiensten wordt ontvlochten uit de materiële exploitatie van het CLAS naar de investeringen van het CDC. De ingenieursdiensten ten behoeve van de andere beleidsartikelen zijn reeds ondergebracht bij het CDC.

Centralisatie gezondheidszorg

Het betreft hier diverse overhevelingen naar het Commando dienstencentrum (CDC), die betrekking hebben op de personele exploitatie. Dit als gevolg van de centralisatie van de diensten Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB), van de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) en

het Coördinatiecentrum Expertise Militaire Gezondheidszorg (CEMG) naar het CDC.

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft de verhoging van de budgetten die de defensieonderdelen eerder aan het CDC (Bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen.

Herschikking BOS-uitgaven

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de budgetten voor brandstof van het CLAS naar de DMO.

Herschikking Nederlandse Defensie Academie

Deze mutatie betreft de overheveling van exploitatiebudgetten van het CLAS naar het CDC/NLDA. De hierbij behorende personele overheveling heeft al eerder plaatsgevonden.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding. Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Herschikking tussen defensieonderdelen

Het betreft hier per saldo diverse kleine overhevelingen tussen defensieonderdelen. Deze hebben betrekking op:

- lagere uitgaven in verband met minder voorzieningen voor woonruimte in het buitenland en diverse studies bij het CLAS, waaronder diverse opheffingen van lokale facilitaire diensten;
- overheveling van opleidingen ten behoeve van andere defensieonderdelen die door het CLAS worden uitgevoerd;
- toevoeging van fondsen aan dit artikelonderdeel in verband met de oprichting van de EODD;
- een correctie op de eerder overgehevelde budgetten voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding;
- een overheveling vanuit het CLAS naar het CDC/NLDA voor de uitgaven voor het Vormingswerk in Beukbergen;
- een aanvullende subsidiebijdrage die verstrekt wordt aan het Legermuseum in verband met de afwikkeling van de subsidiebijdrage 2005.

Beleidsartikel 23 Commando luchtstrijdkrachten

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	613 238	638 995	14 005	653 000
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Commando Luchtstrijdkrachten Nederland	445 436	458 961	- 2 599	456 362
Opleidingen	78 567	78 387	- 12 004	66 383
Explosievenopruiming	1 248	1 248	- 1 248	0
Militaire bijstand en steunverlening	0	0	0	0
Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	15 304	15 304	- 9 700	5 604
Totaal programmauitgaven	540 555	553 900	- 25 552	528 348
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando Luchtstrijdkrachten	57 035	69 447	45 861	115 308
Bijdragen aan baten-lastendiensten	11 830	11 830	0	11 830
Totaal apparaatsuitgaven	68 865	81 277	45 861	127 138
Totaal uitgaven	609 420	635 177	20 309	655 486
Totaal ontvangsten	14 171	14 171	0	14 171

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Beleidsmatige mutaties			
Herschikking centralisatie energiecontracten	- 11 200	11 200	0
Herschikking in verband met trekkingsrecht transportkosten	2 572		2 572
Herschikking Klu/kapel en facilitaire ondersteuning	- 6 010	6 010	0
Verhuis- en inrichtingskosten	2 785	4 000	6 785
Uitdeling loonbijstelling	11 729	938	12 667
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie	- 11 600		- 11 600
Herschikking bezoldiging	- 19 000	19 000	0
Herschikking tussen defensieonderdelen	5 172	4 713	9 885
Totaal beleidsmatige mutaties	- 25 552	45 861	20 309
Totaal	- 25 552	45 861	20 309

Toelichting

Herschikking centralisatie energiecontracten

Het betreft hier een nadere herschikking van de gedecentraliseerde budgetten voor energie. Verantwoording vindt nu plaats op het artikel-onderdeel Staf CLSK.

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft de verlaging van de budgetten die de defensie-onderdelen eerder aan het CDC (bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen. Voor het CLSK geldt dat er minder vervoer nodig is.

Herschikking KLu-kapel en facilitaire ondersteuning

De uitgaven voor de facilitaire ondersteuning van de KLu-kapel wordt nu verantwoord bij de Staf CLSK.

Verhuis-en inrichtingskosten

Initiële verhuis- en inrichtingskosten zijn gerelateerd aan projecten die worden ontvlochten uit de investeringen (CDC) en op de materiële exploitatie bij de defensieonderdelen verantwoord. Het betreft hier de verhuizing van de Transporthelikoptergroep naar Gilze-Rijen en de BAM-toren als gevolg van de verhuizing van de staf naar Prinsenbeek.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding. Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Herschikking bezoldiging

Deze mutatie betreft een technische herschikking van budgetten van het Commando/LSK naar de Staf ten behoeve van de daar te realiseren internationale functies.

Herschikking tussen defensieonderdelen

Deze mutatie voortvloeiend uit herschikkingen heeft met name betrekking op:

- een herschikking van budgetten voor verbruiksvergoeding en die betrekking hebben op onderhoud van infrastructuur bij de artikelonderdelen Opleidingen en Staf. Verantwoording hiervan vindt nu plaats bij het Commando LSK;
- het CLSK-deel als gevolg van de centralisering van de explosieven-opruimingsdienst (EOD) wordt naar het CLAS overgeheveld;
- een herberekening van (middensommen, verschuiving van aantallen) de uitgaven voor bezoldiging tussen de artikelonderdelen Opleidingen en Staf wat resulteert in een kleine stijging van de uitgaven;
- een ramingsbijstelling van de budgetten voor luchtverkenningcapaciteit van de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba in verband met een verschuiving van betalingen naar een later moment. Daarnaast hebben voor een deel betalingen plaatsgevonden bij de investeringen LSK;
- een correctie en/of herschikking op de overige personele- en materiële exploitatie naar aanleiding van een beter inzicht in de verdeling van met name de exploitatiebudgetten tussen het CLSK en de DMO/Logistieke ondersteuning luchtmachtstrijdkrachten;
- een correctie op de eerder overgehevelde budgetten voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding;
- een overheveling vanuit het CLSK naar het CDC/NLDA van de uitgaven voor het Vormingswerk in Beukbergen.

Beleidsartikel 24 Commando Koninklijke marechaussee

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	363 263	366 308	- 125	366 183
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Operationele taakvelden	274 823	279 010	4 653	283 663
Opleidingen	36 896	36 280	1 048	37 328
Militaire bijstand en steunverlening	0	0	0	0
Totaal programmauitgaven	311 719	315 290	5 701	320 991
Apparaatsuitgaven				
Staf Koninklijke marechaussee	56 508	55 982	- 5 825	50 157
Bijdragen aan baten-lastendiensten	2 469	2 469	0	2 469
Totaal apparaatsuitgaven	58 977	58 451	- 5 825	52 626
Totaal uitgaven	370 697	373 742	- 124	373 617
Totaal ontvangsten	8 010	8 010	- 756	7 254

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Beleidsmatige mutaties			
Herschikking in verband met trekkingsrecht transportkosten	- 306		- 306
Herschikking tussen defensieonderdelen	2 701	- 2 701	0
Herschikking materiële exploitatie	- 900	- 7 220	- 8 120
Amendement Herben	250	- 250	0
Verhuis- en inrichtingskosten	1 148		1 148
Uitdeling loonbijstelling	7 025	1 735	8 760
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie	- 1 800		- 1 800
Overige mutaties	- 2 417	2 611	194
Totaal beleidsmatige mutaties	5 701	- 5 825	- 124
Totaal	5 701	- 5 825	- 124

Toelichting

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft de verhoging van de budgetten die de defensieonderdelen eerder aan het CDC (Bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen.

Herschikking tussen defensieonderdelen

In de ontwerpbegroting heeft een toerekening plaatsgevonden die was gebaseerd op de onderverdeling van de taakvelden. Door tal van oorzaken, waaronder reorganisaties, is een aanpassing van de verdeling over de uitgavencategorieën noodzakelijk gebleken waarmee de uitgaven voor de operationele taakvelden en de Staf nu op het juiste budgetniveau zijn gezet.

Herschikking materiële exploitatie

Deze mutatie betreft onderschrijvingen op het gebied van de materiële exploitatie met name als gevolg van een lager uitgevallen bouwrente

inzake nieuwbouw Schiphol, lagere kosten voor werkplekdiensten, minder uitgaven voor data- en telecommunicatieapparatuur en minder uitgaven voor keuring en selectie.

Amendement Herben

Het betreft hier de invulling (correctie) van de eerder met het amendement Herben aan de Koninklijke marechaussee toegevoegde budgetten ten behoeve van de uitbreiding van de capaciteit voor onder andere grensbewaking, waardetransport, (pool) vredesmissies en de Dienst Speciale Interventie. Hier is tevens verwerkt het in eerste instantie bij de Staf gestalde bedrag naar aanleiding van het Amendement Herben.

Verhuis- en inrichtingskosten

Initiële verhuis- en inrichtingskosten die zijn gerelateerd aan het Strategisch Vastgoedplan Koninklijke marechaussee en aan de nieuwbouw op Schiphol worden ontvlochten uit de investeringen (CDC) en op de materiële exploitatie bij de defensieonderdelen verantwoord.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding (infra). Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Overige mutaties

Het betreft hier diverse kleine overhevelingen als gevolg van:

- een correctie (tussen Staf en Operationele taakvelden) van de eerder geboekte reguliere bijdrage aan het project C2000 en de aanvullende bijdrage aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in verband met de centrale exploitatiekosten van het project C2000;
- een overheveling naar de Bestuursstaf in verband met de ontvlechting van het deel voor Expertise en Advies uit het contract met de DVD/Algemeen Technisch Beheer;
- een correctie op de eerder overgehevelde budgetten voor IV-exploitatie;
- een overheveling vanuit de KMar naar het CDC/NLDA vanwege de uitgaven voor het Vormingswerk in Beukbergen;
- een correctie in het kader van de klant-leveranciersrelatie in verband met diensten die door het Instituut voor Keuring en Selectie worden uitgevoerd.

Ontvangsten

Als gevolg van een wijziging in de opzet van de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit door de politiekorpsen is het GOC-convenant tussen de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Defensie per 1 januari 2006 beëindigd. Volgens dit convenant stelde de KMAR personele capaciteit beschikbaar voor assistentie aan de politiekorpsen langs de grenzen met België en Duitsland. Door de beëindiging van het convenant wordt de ontvangstenbegroting aangepast.

Beleidsartikel 25 Defensie Materieelorganisatie

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	4 636 220	4 644 958	144 060	4 789 018
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Investerings zee strijdkrachten	356 930	354 714	0	354 714
Investerings land strijdkrachten	565 554	558 409	0	558 409
Investerings lucht strijdkrachten	292 006	292 006	- 114 000	178 006
Investerings Koninklijke marechaussee	17 524	23 924	0	23 924
Investerings overig	19 585	21 322	0	21 322
Logistieke ondersteuning zee strijdkrachten	167 470	156 154	36 984	193 138
Logistieke ondersteuning land strijdkrachten	171 803	144 609	126 770	271 379
Logistieke ondersteuning lucht strijdkrachten	320 461	330 762	- 183 596	147 166
Totaal programmauitgaven	1 911 333	1 881 900	- 133 842	1 748 058
Apparaatsuitgaven				
Staf Defensie Materieelorganisatie	278 945	317 117	91 902	409 019
Bijdragen aan baten-lastendiensten	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	278 945	317 117	91 902	409 019
Totaal uitgaven	2 190 278	2 199 017	- 41 940	2 157 077
Totaal ontvangsten	60 455	60 455	4 000	64 455

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investe- ringen	Totaal
Autonome mutaties				
Verwerking hogere verkoopopbrengsten	28 200			28 200
Sub-totaal autonome mutaties	28 200			28 200
Beleidsmatige mutaties				
Afsluiten Special Billing Arrangement			- 144 000	- 144 000
Budgettoevoeging gecrashte helikopters			30 000	30 000
Interen voorraden	- 30 000			- 30 000
Correctie uitgaven infrastructuur		18 500		18 500
Herschikking investeringen			- 25 000	- 25 000
Aanschaf patrouillevoertuigen			25 000	25 000
Herschikking bezoldiging	196 177	- 196 177		0
Herschikking IV-exploitatie	- 6 463			- 6 463
Herschikking NIC-contract	- 3 000	3 000		0
Herschikking personele exploitatie	- 15 000	15 000		0
Herschikking materiële exploitatie	- 234 766	236 000		1 234
Herschikking BOS-uitgaven	10 641			10 641
Herschikking trekkingsrecht transportkosten			- 1 704	- 1 704
Uitdeling loonbijstelling		19 312		19 312
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed				
Defensie	42 700	- 4 700		38 000
Overige mutaties	- 8 331	2 671		- 5 660
Sub-totaal beleidsmatige mutaties	- 48 042	91 902	- 114 000	- 70 140
Totaal	- 19 842	91 902	- 114 000	- 41 940

Toelichting

Verwerking hogere verkoopopbrengsten

Als gevolg van hogere verkoopopbrengsten wordt het budget van DMO evenredig verhoogd ten gunste van de materiele exploitatie.

Afsluiten Special Billing Arrangement

Recent is er met de Verenigde Staten overeengekomen dat een *Special Billing Arrangement* met Nederland wordt afgesloten. Deze afspraak heeft tot gevolg, dat de saldi op de rekeningen in de Verenigde Staten mogen worden ingekrompen en de budgetten van de DMO overeenkomstig hieraan kunnen worden aangepast. De effecten voor 2006 zijn nu verwerkt. Op dit moment loopt nog een onderzoek naar de meerjarige effecten die zullen worden verwerkt bij het opstellen van de eerste supplementaire begroting 2007.

Budgettoevoeging helikopters

De ten tijde van de Voorjaarsnota op de post Prijsbijstelling geparkeerde budgetten voor de vervanging van de gecrashte helikopters worden naar de investeringen CLSK overgeheveld.

Interen voorraden

Onderzoek naar de normen om de voorraadniveaus te optimaliseren heeft geleid tot een éénmalige doelmatigheidsopbrengst voor 2006.

Uitgaven infrastructuur

Het betreft hier een correctie van het budget voor de uitvoering van infrastructuurle voorzieningen.

Herschikking investeringen

Deze mutatie betreft de overheveling van vrijvallend budget bij de DMO/Landmacht (onder andere als gevolg van vertraging in de betalingen van de projecten PHZ 2000 en Wissellaadsystemen) naar het CDC ten behoeve van de ontstane tekorten op diverse IV-projecten.

Aanschaf patrouillevoertuigen

In verband met de uitvoering van taken in Afghanistan is het noodzakelijk gebleken 25 gepantserde patrouillevoertuigen aan te schaffen.

Herschikking bezoldiging

Deze mutatie is voornamelijk een technische herschikking van salarisbudgetten tussen artikelonderdelen van de DMO. Initieel zijn deze uitgaven bij de Staf geraamd maar inmiddels vindt de realisatie ten laste van de juiste artikelonderdelen (ondersteuning) plaats.

Herschikking IV-exploitatie

Deze mutatie is een correctie op de eerder overgeheveld budgetten naar het CDC voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding.

Herschikking NIC-contract

Het betreft hier een herschikking van uitgaven die voortvloeien uit het NIC-contract (Nederlands Inkoop Centrum). De uitgaven hiervoor horen thuis op het artikelonderdeel Staf/DMO.

Herschikking personele exploitatie

Deze mutatie betreft een technische herschikking van budgetten voor overige personele exploitatie van de ondersteunende eenheden naar de

Staf DMO. Initieel zijn deze uitgaven bij de ondersteunende eenheden geraamd, maar de realisatie vindt plaats bij het artikelonderdeel Staf DMO.

Herschikking materiële exploitatie

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de budgetten voor materiële exploitatie van de ondersteunende eenheden naar de Staf DMO en een deel van de doorwerking naar de uitgavenkant van de hogere domeinverkoop. Initieel zijn deze uitgaven bij de ondersteunende eenheden geraamd maar de realisatie vindt plaats bij het artikelonderdeel Staf DMO.

Herschikking BOS-uitgaven

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de budgetten voor brandstof van het CLAS naar de DMO/Landstrijdkrachten.

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft een verhoging van de budgetten die de defensie-onderdelen eerder aan het CDC (Bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensie-onderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding (infra). Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Overige mutaties

Deze mutatie voortvloeiend uit overhevelingen heeft met name betrekking op:

- een overheveling van taken en functies van de Directie Informatie Voorziening naar het Commando Dienstencentrum;
- de ontvlechting van het deel voor Expertise en Advies uit het contract Algemeen Technisch Beheer naar de Bestuursstaf;
- centralisatie binnen de DMO van de instandhouding van infrastructuur (van ondersteuning naar de Staf).

Ontvangsten

Het hogere bedrag voor de ontvangsten is het gevolg van een verschuiving van budgetten die betrekking hebben op de ontvlechting van energiecontracten (van het CLAS naar de DMO).

Beleidsartikel 26 Commando Dienstencentra

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	653 059	623 431	106 040	729 471
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Bedrijfsgroep Informatievoorziening	28 450	28 450	11 418	39 868
Bedrijfsgroep Telematica	20 856	20 856	546	21 402
Bedrijfsgroep Vervoer	54 489	54 489	6 510	60 999
Bedrijfsgroep Gezondheidszorg	61 307	61 307	4 704	66 011
Bedrijfsgroep Personeelondersteuning	55 999	59 871	9 729	69 600
Bedrijfsgroep Personeelszorg	86 767	26 641	2 459	29 100
Bedrijfsgroep Hogere Opleidingen	35 834	35 907	9 301	45 208
Attachés	20 668	20 668	0	20 668
Investerings infrastructuur	174 420	174 420	14 170	188 590
Investerings informatievoorziening	86 460	78 438	37 020	115 458
Exploitatie informatievoorziening	13 587	27 123	6 693	33 816
Totaal programmauitgaven	638 837	588 170	102 550	690 720
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando Dienstencentra	15 367	36 406	3 099	39 505
Bijdragen aan baten-lastendiensten	2 044	2 044	0	2 044
Totaal apparaatsuitgaven	17 411	38 450	3 099	41 549
Totaal uitgaven	656 248	626 620	105 649	732 269
Totaal ontvangsten	27 696	27 696	1 586	29 282

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investe- ringen	Totaal
Autonome mutaties				
Stijging brandstofprijzen	1 100			1 100
Bijstelling raming ontvangsten		1 586		1 586
Sub-totaal autonome mutaties	1 100	1 586	0	2 686
Beleidsmatige mutaties				
Herschikking DIV-online	3 501			3 501
Correctie SA-maatregel	4 875			4 875
Centralisatie gezondheidszorg	2 596			2 596
Inrichtingskosten HRM-SC in Enschede	5 800		- 5 800	0
Capaciteitsuitbreiding IKS	2 226			2 226
Ontvlechting ingenieursdiensten			10 200	10 200
Verhuis- en inrichtingskosten			- 10 230	- 10 230
Herschikking IV-investeringen			37 020	37 020
Herschikking investeringen infrastructuur			20 000	20 000
Herschikking IV-exploitatie	6 693			6 693
Herschikking exploitatie NLDA	9 301			9 301
Herschikking in verband met trekkingsrecht				
transportkosten	4 407			4 407
Uitdeling loonbijstelling	9 822	811		10 633
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed				
Defensie			- 1 800	- 1 800
Overige mutaties	1 039	2 502		3 541
Sub-totaal beleidsmatige mutaties	50 260	1 513	51 190	102 963
Totaal	51 360	3 099	51 190	105 649

Toelichting

Stijging brandstofprijzen

De ontwikkelingen (stijging) van de prijzen voor voertuigbrandstoffen maken het noodzakelijk om de budgetten voor vervoer aan te passen.

Bijstelling raming ontvangsten

Het oplijnen van de ontvangsten heeft geleid tot diverse kleine aanpassingen van uiteenlopende aard.

Herschikking DIV-online

Deze mutatie, voortvloeiend uit overhevelingen, heeft met name betrekking op een overheveling van taken en functies van de Directie Informatievoorziening naar het Commando Dienstencentrum.

Correctie SA-maatregel

Het betreft hier een technische correctie (dubbel ingeboekte doelmatigheidsopbrengst) op de eerder verwerkte maatregelen naar aanleiding van het Strategisch Akkoord. Deze maatregel was reeds verwerkt in de begroting, waarbij nog werd uitgegaan van een bruto-netto doelmatigheids-traject. Met de verwerking van de migratieplannen is echter direct een netto formatiesterkte opgenomen. De doelmatigheidsopbrengsten kunnen derhalve niet opnieuw worden ingeboekt.

Centralisatie gezondheidszorg

Op dit artikelonderdeel zijn de medische diensten Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB), Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) en het Coördinatiecentrum Expertise Militaire Gezondheidszorg (CEMG) gecentraliseerd. Deze zaten voorheen bij de defensieonderdelen.

Inrichtingskosten HRM-Enschede

Het betreft hier de inrichtingskosten van het nieuwe Human Resource Dienstencentrum in Enschede. De benodigde uitgaven hiervoor zijn gecompenseerd uit het budget voor investeringen infrastructuur.

Capaciteitsuitbreiding IKS

Als gevolg van een grotere klantvraag is het noodzakelijk om de personeelscapaciteit op het Instituut voor Keuring en Selectie uit te breiden. Hierdoor dient het budget voor de personele exploitatie te worden bijgesteld.

Ontvlechting ingenieursdiensten

Het budget voor ingenieursdiensten wordt ontvlochten uit de materiële exploitatie van het CLAS naar de investeringen infrastructuur van het CDC. De ingenieursdiensten ten behoeve van de andere beleidsartikelen zijn reeds ondergebracht bij het CDC.

Verhuis- en inrichtingskosten

Deze mutatie betreft een herschikking van budgetten naar het CZSK en het CLSK voor de uitgaven behoren bij de diverse verhuis- en inrichtingskosten. Dit naar aanleiding van de nieuwe organisatie.

Herschikking IV-investeringen

Deze mutatie betreft voor een deel de doorwerking aan de uitgavenkant van de hogere domeinenverkopen en herschikking van budgetten tussen de defensieonderdelen naar het CDC. Deze toevoeging wordt gebruikt om de voortgang van de projecten Speer, Mulan, DIV-online en de nieuwe Defensiepas te waarborgen.

Herschikking investeringen infrastructuur

Deze mutatie betreft de doorwerking aan de uitgavenkant van de hogere

domeinen verkopen naar de infrastructurele investeringen van het CDC. Het grote aantal te realiseren projecten genereert overschrijdingen die hiermee worden afgedekt. Het gaat hier specifiek om de projecten Herbelegging MOB's, nieuwbouw Gen. Spoorkeizer, nieuwbouw Kootkazerne, herhuisvesting CLSK in Breda en herbelegging Soesterberg in Gilze Rijen.

Herschikking IV-exploitatie

Deze mutatie betreft een correctie op de eerder overgehevelde budgetten voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding.

Herschikking exploitatie Nederlandse Defensie Academie

Deze mutatie betreft de overheveling vanuit de defensieonderdelen naar het CDC van de uitgaven voor het Vormingswerk in Beukbergen. Daarnaast worden nu diverse opleidingen door het CDC uitgevoerd waardoor er een overheveling heeft plaatsgevonden van exploitatiebudgetten het CLAS en het CZSK naar het CDC. De hierbij behorende personele overheveling heeft al eerder plaatsgevonden.

Trekkingsrechten transportkosten

Deze mutatie betreft een verhoging van de budgetten die de defensieonderdelen eerder aan het CDC (bedrijfsgroep vervoer) beschikbaar hebben gesteld om het voor 2006 gewenste vervoer te kunnen afnemen.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding (infra). Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Overige mutaties

Deze mutatie, voortvloeiend uit diverse overhevelingen, heeft met name betrekking op:

- een herschikking van de budgetten voor de materiële exploitatie die behoort bij de al eerder van het CDC overgehevelde dienst Directie Materieel Coderingen (DMC) naar de DMO;
- een overheveling van functies van de DVD voor de uitvoering en gebruik van het Computer Aided Design Geografisch Informatiesysteem;
- een verhoging op de post pilot Publieke Private Samenwerking (PPS). Realisatie geschiedt door een overeenkomst voor ontwerp, bouw, financiering, onderhoud en exploitatie. Er heeft door de projectorganisatie een nadere analyse van de gebruikswensen en ruimere benutting van de mogelijkheden van PPS plaatsgevonden. Dit heeft vooral betrekking op de looptijd van de overeenkomst, de omvang van de infrastructuur en het pakket uit te besteden diensten. Inmiddels is het aanbestedingstraject gestart en blijven de mogelijkheden om doelmatigheidsvoordelen te behalen aanwezig.

Ontvangsten

Het oplijnen van de ontvangsten heeft geleid tot diverse kleine aanpassingen van uiteenlopende aard.

Niet-beleidsartikel 80 Nominaal en onvoorzien

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	- 24 423	- 2 540	8 408	5 868
Uitgaven				
Loonbijstelling	133 937	159 830	- 158 370	1 460
Prijsbijstelling	- 158 360	- 189 473	173 378	- 16 095
Onvoorzien	0	50 503	- 30 000	20 503
Totaal uitgaven	- 24 423	20 860	- 14 992	5 868

Toelichting

Loonbijstelling

De mutatie op dit artikelonderdeel is met name het gevolg van de uitdeling van de loonbijstelling 2006 over de defensieonderdelen. Daarnaast is sprake van een actualisering van de eerder verwerkte intertemporele schuif naar aanleiding van het bereikte arbeidsvoorwaardenakkoord.

Prijsbijstelling

De mutatie op dit artikelonderdeel vloeit voort uit de herschikkingen die samenhangen met de uitdeling van de prijsbijstelling 2006, verschuivingen tussen de defensieonderdelen naar aanleiding van het oplopen (besluitvormingsmemorandum) van de begroting 2007 en de verwachting van het verloop van de begrotingsuitvoering 2006. De herschikkingen op het gebied van de personele- en materiële exploitatie en investeringen, genoemd bij de defensieonderdelen, zijn hier dus salderend verwerkt. Dit heeft geleid tot het terugdringen van het negatieve saldo op dit artikelonderdeel.

Onvoorzien

De wijziging van het artikelonderdeel Onvoorzien is het gevolg van de besluitvorming omtrent de met de Voorjaarsnota ontvangen voorziening voor de vervanging van twee in Afghanistan gecrashte Chinook-helikopters. Dit budget is via dit artikelonderdeel overgeboekt naar de DMO/Investeringen Luchtstrijdkrachten.

Niet-beleidsartikel 90 Algemeen

Bedragen in EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e supple- tore begroting
Verplichtingen	1 647 621	1 671 894	5 812	1 677 706
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Pensioenen en uitkeringen	1 048 534	1 049 740	19 969	1 069 709
Wachtgeld en inactiviteitswedden	131 341	140 303	13 553	153 856
Ziektekostenvoorziening	35 108	35 108	- 12 608	22 500
Milieu-uitgaven	23 153	11 840	- 4 100	7 740
Subsidies en bijdragen	17 945	18 028	240	18 268
Bijdragen aan de Navo	95 154	78 708	9 424	69 284
Internationale samenwerking	2 141	3 163	- 1 171	1 992
Overige uitgaven	49 271	31 853	5 000	36 853
Wetenschappelijk onderzoek	63 375	77 218	3 109	80 327
Totaal programmauitgaven	1 466 022	1 445 961	14 568	1 460 529
Apparaatsuitgaven				
Bestuursstaf	127 377	173 180	- 11 537	161 643
Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	57 385	55 916	2 793	58 709
Bijdragen aan baten-lastendiensten	205	205	0	205
Totaal apparaatsuitgaven	184 967	229 301	- 8 744	220 557
Totaal uitgaven	1 650 989	1 675 262	5 824	1 681 086
Totaal ontvangsten	190 847	155 899	76 000	231 899

Bedragen x EUR 1 000

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Bijstelling pensioenen	- 16 820		- 16 820
Sub-totaal autonome mutaties	- 16 820		- 16 820
Beleidsmatige mutaties			
Herschikking Algemeen Technisch Beheer	3 200		3 200
Intertemporele compensatie arbeidsvoorwaarden	- 8 203		- 8 203
Huisvestingskosten Haagse regio		- 13 674	- 13 674
Herschikking claims ziektekosten	- 10 948		- 10 948
Herschikking milieu-uitgaven	- 4 100		- 4 100
Herschikking uitgaven Navo	- 11 711		- 11 711
Uitdeling loonbijstelling	59 267	8 024	67 291
Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie		- 1 900	- 1 900
Overige mutaties	3 883	- 1 194	2 689
Sub-totaal beleidsmatige mutaties	31 388	- 8 744	22 644
Totaal	14 568	- 8 744	5 824

Toelichting

Bijstelling pensioenen

In het kader van een in 1998 met de Stichting Pensioenfonds ABP overeengekomen financieringsarrangement ten behoeve van de overgang op kapitaaldekking van militaire pensioenen wordt jaarlijks per 1 juli een 10-jarige lening aan het ABP verstrekt om het verschil tussen de beschikbare middelen en de verschuldigde premie te overbruggen. Het bedrag van de in 2006 verstrekte lening bedraagt € 20,1 miljoen. Het verschil ten

opzichte van het voor 2006 niet-relevant beschikbaar gestelde bedrag van € 16,8 miljoen wordt teruggeboekt naar het ministerie van Financiën.

Herschikking Algemeen Technisch Beheer

Deze mutatie heeft betrekking op de centralisatie van het deel voor Expertise en Advies uit het contract van de defensieonderdelen met de DVD/Algemeen Technisch Beheer. Dit deel is nu ondergebracht bij de Bestuursstaf.

Intertemporele compensatie arbeidsvoorwaarden (UKW)

Het betreft hier een intertemporele compensatie van de tijdelijke meermalen van het overgangsrecht in het kader van de met de Centrales van Overheidspersoneel overeengekomen ophoging van de ontslagleeftijden voor militairen.

Huisvestingskosten Haagse regio

Deze mutatie is het gevolg van een lagere realisatie door het zelf uitvoeren van activiteiten met betrekking tot huisvesting in de Haagse regio door de defensieonderdelen.

Herschikking claims ziektekosten

Het budget voor de ziektekostenvoorziening wordt neerwaarts aangepast doordat de claims voor 2006 lager uitvallen en door het afschaffen van de claimbelasting 2005.

Herschikking milieu-uitgaven

De uitvoering van het Windturbinepark Coevorden heeft in 2005 procedurele vertraging opgelopen.

Hierdoor start de uitvoering van het project op zijn vroegst in het laatste kwartaal van 2006. Als gevolg hiervan wordt een deel van de projectkosten niet in 2006 gerealiseerd.

Herschikking uitgaven Navo-bijdrage

Voor 2006 geldt dat er een aantal projecten niet is geautoriseerd waardoor de uitgaven lager uitvallen. Daarnaast zijn er wijzigingen in het pensioenstelsel opgetreden waardoor betalingen verschuiven naar 2007.

Uitdeling loonbijstelling

Het betreft hier de verdeling van de loonbijstelling over de defensieonderdelen.

Bijstelling uitgaven Dienst Vastgoed Defensie

Deze mutatie betreft het niet meer in 2006 aan de Dienst Vastgoed Defensie betalen van de laatste kwartaalbijdrage 2006 met betrekking tot instandhouding (infra). Dit is mogelijk aangezien de DVD voor 2006 voldoende liquide middelen heeft om de eigen bedrijfsvoeringsuitgaven en externe leveranciers te betalen. Het hierdoor vrijvallende geld wordt aangewend ter oplossing van de tekorten in de materiële exploitatie bij de Defensie Materieelorganisatie.

Overige mutaties

Deze mutatie, voortvloeiend uit diverse overhevelingen, heeft met name betrekking op:

- een correctie op de eerder overgehevelde budgetten voor IV-exploitatie. Een nadere verfijning van de overdrachtsprotocollen gaf hiertoe aanleiding;
- een overheveling naar BZK in verband met TMG-werkgeverschap;
- meer behoefte aan (trekkingsrecht) transportkosten;
- hogere uitgaven in verband met de uitreiking van de Willemsorde;

- meer zaken die defensie heeft lopen bij de landsadvocaat dan was voorzien;
- een voorschot dat is verstrekt aan de Stichting Algemeen Militaire Tehuizen in verband met de sluiting van legerplaats Seedorf;
- vertraging in de ontwikkelingsfase project Speer;
- een lagere realisatie voor de post internationale samenwerking wat betrekking heeft op opleidingen en steunverlening;
- het gebied van Wetenschappelijk Onderzoek. Voor dit jaar worden er meer projecten zoals Desdemone mover, kennis opbouw introductie F-35 en helikopterdetectie gerealiseerd.

Ontvangsten

In het verlengde van de met het ministerie van Financiën ten tijde van de Voorjaarsnota gemaakte afspraken inzake hogere Domeinenverkopen, wordt het budget met € 76 miljoen verhoogd. Aanleiding hiervoor zijn de in de loop van het jaar ontvangen (extra) opbrengsten door de verkoop van M-fregatten. Aanwending aan de uitgavenkant zal plaatsvinden bij de infrastructurele en IV-investeringen bij het CDC en bij de uitgaven voor de materiële exploitatie bij de DMO.